

Του **Χρήστου Επαμ. Κυργιάκη**

Στο καφενείο όλα έμοιαζαν απόψε ίδια όπως και χτες και προχτές, ίδια όπως πριν από μερικές μέρες, μήνες και χρόνια.

Τα κεράσματα ανύπαρκτα, οι παραγγελίες λιγοστές και μαζί μ' αυτές όλο και περισσότεροι θαμώνες να ψάχνουν τραπέζι για να κάτσουν με την ελπίδα να πιουν ένα ποτηράκι της παρέας, κερασμένο.

Στη γωνία του καφενείου, δίπλα στη τζαμαρία πάλι μόνος ο Μάνθος ρουφούσε τον καπνό του στριφτού μαζί με μισή γουλιά κρασί. Εκείνος ο οισοφάγος βλέπεις δεν τον άφηνε σε ησυχία. Ακόμη και το νερό που κατάπινε τον έκαιγε σαν αναμμένο δαυλί.

“Πιάσε ρε Θωμά ένα μισόκιλο ακόμα”.

“Ό,τι θέλει ο μπάρμπα Μάνθος. Χαλάω εγώ χατίρια; Με μεζέ το θες;”

“Είσαι με τα καλά σου; Και πώς θα βγω στις παραλίες βρε ζαγάρι. Δε θα σταυρώσω κοπέλα. Εγώ δεν είμαι του Χάρβαρντ για να έχω πέραση με τα πτυχία μου. Μόνο με την ομορφιά μου και τη λεβεντιά μου ότι κάνω.”

“Δε σε φτάνει κανένας εσένα, όσο σπουδαγμένος και να είσαι. Τέτοιο μυαλό ξουράφι δε ματαβγαίνει.”

“Φέρε μωρέ το κρασί και θα σου δώκω και χαρτζιλίκι. Δε χρειάζεται να με λιβανίζεις έτσι.”

“Με προσβέλνεις μπάρμπα Μάνθο, αλλά δεν πειράζει.”

Κανένας δεν φανταζόταν ότι η βραδιά θα είχε τόσο ενδιαφέρον στη συνέχεια.

Σε λίγο άνοιξε η πόρτα και μπήκε ο Χρυσόστομος. Ένας από τους αρχικομματάρχες του χωριού. Παλιά караβάνα. Τα είχε καλά σχεδόν με όλους εδώ και πάνω από τριάντα χρόνια.

Και πριν από αυτόν τα ίδια έκανε κι ο πατέρας του.

“Την καλησπέρα μου σε όλους. Θωμά, κερνάς όλο το μαγαζί από μένα. Έτσι να πιούμε όλοι στη υγεία του αυριανού βουλευτή μας.”

“Βρε δεν πας στο διάολο κι εσύ κι ο βουλευτής σου και το κόμμα σου που θα με κεράσεις κιόλας. Αλήθεια, με ποιο κόμμα είσαι τώρα; Θυμάσαι ή μπερδεύτηκες με τόσα που έχεις αλλάξει. Όπου μυριστείς φαγάκι τρέχεις, σαν τα ζαγάρια.”

“Μάνθο, κάνω πως δεν το άκουσα αυτό. Ξέρω ότι είσαι χωρατατζής. Ως χωρατό το παίρνω αυτό που είπες.”

“Έτσι σε βολεύει αλλά έλα που δεν χωρατεύω. Και μιας και ήρθες θα τα ακούσεις. Ρε Θωμά! Πού είναι εκείνο το κωλόκρασο τόση ώρα;”

“Μάνθο, δεν θέλω να ανοίξω κουβέντα μαζί σου. Ένα κρασί ήρθα να κεράσω για τον βουλευτή μας και να φύγω.”

“Είπες “μας” βρε αχαίρευτε; Μήπως θυμάσαι πριν από σαράντα χρόνια τι έλεγε ο πατέρας σου κι εσύ μαζί για να κοροϊδέσετε τον κόσμο; Ή μήπως ήσουν μικρός και δεν θυμάσαι; Θα σου πω εγώ. Σοσιαλισμός, αλλαγή, εδώ και τώρα. Έξω από το ΝΑΤΟ και την ΕΟΚ. Έξω οι βάσεις του θανάτου. Ο λαός στην εξουσία και άλλα τέτοια. Τα θυμάσαι βρε αθεόφοβε τα περήφανα νιάτα και τα τιμημένα γηρατιά;”

“Άλλες οι συνθήκες τότε Μάνθο. Αυτά έπρεπε να λέμε. Αλλά άμα γίνεις εξουσία πρέπει να βάλεις νερό στο κρασί σου αλλιώς θα σε έχουν όλοι στη μπούκα. Καμία χώρα δε θα σε θέλει για σύμμαχο.”

“Δε σου φτάνει ο λαός για σύμμαχος; Και μετά; Ότι αριστερό υπήρχε το μαγαρίσατε και το κάνατε δεξιό σαν τα μούτρα σας. Πάει η αλληλεγγύη, πάει ο συνδικαλισμός. Είχατε και βοηθούς, δε λέω. Οργανωμένο το σχέδιο. Λίγο-λίγο να απαξιωθούν όλα. Θυμάσαι τους αγροτικούς συνεταιρισμούς; Τους κάνατε κομματικά παραμάγαζα. Τρώγατε μέχρι να σκάσετε για να βγουν μετά οι άλλοι και να λένε ότι μόνο ο ιδιωτικός τομέας είναι καλός.”

“Έχει δίκιο ο Μάνθος.”

“Τι είπες εσύ Κώστα; Το σκέφτηκες καλά;”

“Τον τρομάζεις παλιοζαγάρι. Νυφίτσα του κερατά. Με απειλές, ψέματα και εκφοβισμό τα φέρνετε βόλτα με τον κόσμο. Έννοια σου και έρχεται η ώρα που θα ξυπνήσει ο λαός.”

“Ο κυρίαρχος λαός. Έτσι δεν θα έλεγες κι εσύ σε άλλες εποχές κύριε Μάνθο;”

Στο καφενείο μπήκε χωρίς να το καταλάβουν πολλοί και ο έτερος αρχικομματάρχης, ο Σοφοκλής. “Αντίπαλος” του Χρυσόστομου.

“Τώρα μάλιστα. Κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι του. Τον κοροϊδεύεις τώρα το λαό μα ξέρω πως τον φοβάσαι. Χέζεσαι πάνω σου εσύ και τα αφεντικά σου στην ιδέα πως μπορεί μια μέρα να καταλάβει τη δύναμή του. Και τότε Σοφοκλή μου εσύ κι ο Χρυσόστομος θα μείνετε άνεργοι.”

“Τώρα μπάρμπα Μάνθο δεν έχεις δίκιο. Δημοκρατία έχουμε. Ο λαός ψηφίζει και τους βγάζει. Άμα ο λαός ήθελε κάτι άλλο θα ψηφίζε αυτό το κάτι άλλο. Έτσι δεν είναι;”

“Ωστε έτσι λες εσύ Μήτσο μου; Έχουμε δημοκρατία; Άλλα σου λένε πριν τις εκλογές και άλλα κάνουν μετά. Λογοδοτεί κανένας; Μετά από τέσσερα χρόνια έχει ο θεός.

Αυτοί ψηφίζουν τους νόμους. Αυτοί δικάζουν κατά πως τους βολεύει. Αυτοί σου στέλνουν την αστυνομία άμα ζητήσεις το δίκιο σου κι άμα κινδυνεύουν σου στέλνουν και το στρατό να σου κάνει μια χούντα. Κι όλα αυτά για να μπορούν να εισπράττουν φόρους από σένα και να απαλλάσσονται αυτοί και τα αφεντικά τους. Έχεις εσύ Μήτσο καταθέσεις στην Ελβετία; Σκατά έχεις. Όμως εσύ θα έπρεπε να έχεις και όχι τα αφεντικά σου. Γιατί εσύ παράγεις Μήτσο όχι οι κηφήνες τα αφεντικά σου. Άμα εσύ χρωστάς μια δεκάρα θα σου πάρουν το σπίτι, όμως αυτοί που χρωστάνε εκατομμύρια τους τα χαρίζουν για το καλό του τόπου.”

“Κύριε Μάνθο ο λαός θέλει την πρόοδο. Εσείς είστε μέχρι και ενάντια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο λαός όμως έχει άλλη άποψη.”

“Την είπε την άποψή του αλλά την αλλάξατε. Κάνατε τη μέρα νύχτα και δεν ντρέπεστε που το λέτε. Να σου θυμίσω λίγο από ΕΟΚ; Θυμάσαι κάτι επιδοτήσεις για να ξεριζώνουμε τα αμπέλια; Μήπως κάτι άλλες για να σπάμε τις βάρκες; Μήπως τις άλλες για να θάβουμε τα πορτοκάλια; Τα πρόστιμα γιατί η παραγωγή του βαμβακιού πήγε καλύτερα από ότι μας είπαν οι “εταίροι μας”, μήπως τα θυμάσαι; Αλλά τι λέω κι εγώ. Σάμπως έχεις μυρίσει ποτέ σου χώμα. Το έχεις βρέξει ποτέ σου με δάκρυα μετά από ξηρασία;”

“Εντάξει μπάρμπα Μάνθο. Το δικό σου το κεφάλι δεν αλλάζει. Ήρθαν οι άνθρωποι να μας

που λίγες κουβέντες να μας ανοίξουν τα μάτια, να δούμε κι εμείς πιο είναι το συμφέρον μας.”

“Αχ βρε Λευτέρη. Τίποτα δεν άκουσες για τον παππού σου. Κανένας δεν σου είπε για ποιον στάθηκε παλικάρι απέναντι στο εκτελεστικό απόσπασμα των Ναζί; “Για να ζήσουν ελεύθερα τα παιδιά μου και τα εγγόνια μου” φώναξε πριν τον τουφεκίσουν. Και τώρα περιμένεις από αυτούς να σου πουν ποιο είναι το συμφέρον σου; Από αυτούς που πήραν το γιο σου να δουλεύει όλη τη μέρα για ψίχουλα; Από αυτούς που σε σκλαβώνουν κάθε μέρα; Από αυτούς που θέλουν να σε βάλουν πάλι να σκοτωθείς στον πόλεμο που θα κάνουν για το ποιος θα πλουτίσει περισσότερο;”

Η ατμόσφαιρα άρχισε να φορτίζεται. Στα τραπέζια οι συζητήσεις άλλες χαμηλόφωνα κι άλλες πιο έντονα έδιναν κι έπαιρναν.

“Που ‘σαι Θωμά. Κέρνα το Λευτέρη τι πίνει μπας και σκεφτεί καλύτερα το συμφέρον του. Λες και μας χάρισαν ποτέ τίποτα. Λες και ότι έχουμε, δεν το ξεπλήρωσαν κάποιοι με το αίμα τους.”

Ο μπάρμπα Μάνθος πλήρωσε, πήρε τον καπνό του,είπε <<καληνύχτα>> κι έφυγε.

“Πού πας μπάρμπα; Κι εγώ ποιον να πιστέψω τώρα και τι να κάνω;”

“Ποιο είσαι εσύ βρε χαμένο;”

“Ο Τάσος ο γιος του σχωρεμένου του Τόλιου. Και μη με ξαναπείς “χαμένο” γιατί δεν είμαι. Εγώ σε πίστευα πριν που μιλούσες κι εσύ με περιγελάς.”

“Μπα. Έχεις και τσαμπουκά βλέπω. Ακούτε εσείς παλιοκομματόσκυλα του κερατά. Από τον Τάσο και τον κάθε Τάσο θα το βρείτε μια μέρα εσείς και τα αφεντικά σας. Έννοια σας και δεν είναι μακριά η μέρα αυτή.”

“Μ’ αυτό το πλευρό να κοιμάσαι”, ακούστηκε η φωνή του Χρυσόστομου καθώς έκλεινε ο Μάνθος την πόρτα φεύγοντας.

Στο καφενείο ακολούθησε ταραχή. Ξέσπασε καβγάς μεγάλος κι έγινε κάτι που κανένας δεν το περίμενε.

Πήρε ανάποδες ο Θωμάς και πέταξε τους κομματάρχες έξω από το μαγαζί.

“Στα τσακίδια να πάτε χαραμοφάηδες. Δε θέλω ούτε τα καλά σας ούτε τα κέρασματά σας ούτε τα λεφτά σας. Να πάτε σε άλλο μαγαζί να ξεγελάσετε κόσμο. Ήταν κι ο δικός μου παππούς δίπλα στον παπού του Λευτέρη.”